

styrelse
dagen den 9 mars kl. 18.

ARBETAREN 8 Mars 1950

andsdistriktets
26 mars i Klara Folkets
att visa filmen "Ballare".
M. Briand, kallarnas
att berättat rullarhisto-
rallrarvisor. Glöm inte
glöm. Inte att höra

Wedagar

Berglund 0 år

0 år sedan föddes nä-
avlänga landet en liten
nuga" dopet erhöi nam-
net. Då vi i dag ser
I som vi känner Hildor
att han gott stått emot
nd, allidestund att vän-
hälsa och vigör, och
goda humör ej finns
på.

vi nog titta på några
vi kätt vännen Berg-
egister framgår det att
till Stockholms LS
7, han hade nämligen
Transportarbetareför-
men ansåg såväl som
men var ej rätta orga-
rakna arbetare som ar-
industriern i huvudsak
punkt var han anställd
s, men tog den firman
ljde han då med dess
jda byggandet av AB
ta var första dagarna
och har han alltsedan
till detta företags. B.
tta bolags äldste arbe-
nu arbetat där över

LS och dess Ämnes-
omsektionen har han
tad för många olika
nan dessutom i många
an för sektionen, alla
han skött med heder.
ir för den tid som gått
tsatt hälsa och krafter
e får behålla dig inom
li samtidigt önskar vi
diga goda humör skall
sista dag. Långe leve
listen och arbetskam-

mätter och vännar.
C. J.
Hofors och Fredrik
1, Alfia. Vardera på
anter och 2: — med
n, Håstbo LS, sänder
nåndsprenumeranter.

Svenska och danska fiskare far på
fiskefärder till fångstplatser i Östersjön,
där deras förfäder i generation efter
generation brottats med naturelementen
för att vinna en oftast mager utkomst.
Trettio sjömil utanför den polska kusten
borders deras blygsamma farkoster av
soldater från ryska patrullfartyg.
Fiskarna får brysa korter att kapa
fiskelinorna och med kulspjutepistoler
i ryggen drivas de ner under däck. Far-
kosterna föras mot land och fiskarna
beskylls för spioneri. Vad slags spio-
neri de skall kunna driva 30 mil från
land är kanske en smula svårt att förstå,
men man får ju inte glömma bort, att
det land utanför vars kust de befinner
sig blivit "befriat" av Ryssland. Det
gäller kanske att garantera det befriade
landet mot insyn, så ätt icke främmande
länder kommer i besittning av befriel-
sens hemlighet.

Et par veckors tid hållas fiskarna
under däck på sina farkoster. Då och då
föras de i land, då som natt, för att
bekänna sina brottsliga gärningar. De
skall väl bekänna, att de står i den brit-
tiska eller amerikanska imperialismens
tjänst. Dessa länder förbereder, som
kännt är, ett överfallskrig-mot de be-
friad folk i Östeuropa såväl som mot
Sovjet! Det gäller väl också att få dem
att bekänna vad de kunnat utspionera,
30 sjömil från land. Ryssarna är kanske
i färd med att avslöja en ny internation-
nell komplot till vilken de svenska och
danska sjömännen kanske antas ha lånat
sig som dollarkörta redskap. Sådana av-
slöjanden tillverkas ju på löpande band
i sovjetfären.

Efter nästan fjorton dar blir de släpp-
ta. Pressande förhör, som ibland pågätt
ett halvt dygn i sträck, har inte lett till
något resultat. Den psykiska terror som
övat har icke kunnat förmått de för-
hårdade brottslingarna att bekänna sitt
kriminella uppsåt. Väckningar mitt i
natten till nya påfrestande förhör hör
till den nya civilisationens prövade me-
toder, men även detta visade sig icke ha
något inflytande på de hårdhudad
fiskarna, som tydligen måste betraktas
som hörande till den plutokratiska im-
perialismens värsta element.

När fiskarna slutligen kunde styra
kösan hem, finner de sina sjökort rivna

i den bolsjevikiska kulturens rättsskip-
ning. I jämförelse med vad andra blivit
underkastade måste man säga, att de
svenska fiskarna sluppit billigt undan.
Den bolsjevikiska polisen är mästare i
att få människor att bekänna vad som
helst, och det är inte tal om annat än
att de också till sist kunnat få fram
bekännelser i detta fall om dollarköpt
spionage.

Amerikanska utrikesdepartementet
har just i dagarna publicerat ett dokum-
ent om hur den bolsjevikiska polisen
pressar fram bekännelser. En f. d. bul-
gar, anställd vid den amerikanska lega-
tionen i Sofia, Mikael Shipkov häktades
och avtvingades bekännele efter 32
timmars förhör, att han varit anställd
och köpt för att utföra spioneri och
förriärer för dollarimperialismens räk-
ning. Förhören började en lördag och
fortsattes till söndagskvällen, endast
avbrutna av fångens sammanbrott på
grund av utmattning. Sju poliser skötte
förhören i skift. Offret tvingades att
stå med ansiktet mot en vägg, framåt-
lutad med ett finger på vardera handen
pressat mot väggen. Så länge hans svar
icke blev tillfredsställande, blev han
slagen på ryggen eller i huvudet. Musk-
lerna knöt sig i kramp, fingrarna blev
mörkröda, han dröp av svett och bör-
jade förlora medvetandet. När benen
icke bar längre fortsattes förhöret sit-
tande. Så snart han beyrade, att han
var oskyldig — upp mot väggen igen.
Till sist var motståndet uttömt och
han bröt samman. Allt blev likgiltigt.
Han var beredd att bekänna vad som
helst. Troligen skulle han ha erkänt att
han styckat sina egna barn och ätit upp
dem, om man så krävt. Men vad man
ville ha honom att bekänna var något
annat. Man frågade: Vilka uppgifter
hade du? Vem ga dem? Vem hjälpte
er? Till vem avlade ni rapport? På vil-
ket sätt? När dessa frågor icke besva-
rades så som polisen ville ha det, hag-
lade slagen över ryggen och huvud, där
han stod med ansiktet mot väggen.

När han hållit ut 32 timmar, kunde
han icke mera och polisen kunde sätta
sammen en bekännele precis sådan den
önskade den. I den bekännelsen fanns
alla de för den amerikanska legationen
komprometterande detaljer som den bol-

de rivaliserande stormaktsgruppernas
ledning, hindrar inte de "intellektuella"
att presentera den som en fredsrörelse.
Det klara beskedet att rörelsen ledes av
det bolsjevikiska völdet, hindrar inte
allsköns bolsjevikiska medlöpare att
sätta sin heder i pant på att "Världs-
fredskommitténs" verksamhet är opolit-
isk. Se insändare i dagens nummer av
dena tidning, undertecknad av Eva
Palmar.

Om någon uppträdde på gator och
torg med en häst och påstod att det var
en sill, skulle han sannolikt inte bli
trodd av många normala människor. Be-
trifande "Världsfredskommittén" och
dess verksamhet är dock sakligt så-
dant att den gör gällande att rörelsen
är politisk, inte alls har större ut-
sikter att bli trodd. Men påståendena
upprepas ideligen. Doktorer, docenter
och grevinnor tvälar med varandra i
ivriga försäkringar om att deras häst
är en sill.

För Kremis Kominform som organi-
serar och leder denna "fredsrörelse" är
påståendet om sillen nödvändigt och
självlkärt. Likaså för alla andra som
önskar främja den bolsjevikiska dikta-
turens intentioner. Men varför "de öv-
riga" säger sill är det svårt att bli
klok på.

E. A.

*Friheten är något man delar
med sig av till andra, inte något
som man tar från dem. Demokrati
äroret är ett mera okänt
begrepp. Luget ord är så miss-
brukat som detta. Den brutalaste
diktatur kan kallas demokrati,
t. o. m. förstärkt med ordet "folk",
folkdemokrati. Inte minst inom
den fackliga rörelsen är ordet
demokrati vanhelgat. De ivrigaste
diktaturhångarna uppträder
som demokratin främsta rid-
dare. Hur ska vi frihetliga socia-
listerna kunna förklara vårt krav
på demokrati? Först och främst
måste vi bryta allt samarbete med
dessa antidemokrater, som inom
den fackliga rörelsen uppträder i
demokratisk mask.*
Erik Lundkvist i Brand.

I BLICKFÅNGET

Den vidräkning
Arbetaren gjort med hr von Hofstens
"nyanser" ceteras utförligt av Svenska
Dagbladet (h), varefter tidningen till-
lägger:
Fästän "tjuvskytter" på arbetsmark-
naden, äro syndikalisterna pålitliga
skogvaktare i den fria folkstyrelsen.

HELMUT RÜDIGER

Proudhon och huset Bonaparte

II.

Det har förklarats att Pierre Joseph
Proudhon i bland äberopats av fä-
sister. Det är riktigt. Hans "federalism"
t. ex. har teoretiskt tagits i auspråk av
konservativa tänkare som Maurice Bar-
rès. Men den nya provinsindelning som
i Frankrike införts under Pétain såsom
uttryck för regimen föregivet antice-
ntralistiska attityd var endast en auk-
toritär karikatyr på federalismen —
och säger ingenting mot Proudhon: Inte
heller upphör federalismen i Spanien att
vara ett demokratiskt, republikanskt
antikyckligt ideal därför att även car-
listernas minoritista högerparti och de
baskiska prästerna är federalistiska
(t. o. m. på allvar). Många av de idéer
som Proudhon uttalar ingår i Frank-
rikes nationella arv; Proudhon var mer
än en systemgrundare. Just denna his-
toriska förankring utgör hans storhet.

En del förebälser mot Proudhon
uttalas ibland på grund av hans ställ-
ning till kriget (som vi återkommer till)
och hans förbindelser med huset Bona-
parte, som tarvar en särskild framställ-
ning. När Louis Napoleon valts till re-
publikens president skrev Proudhon —
som då var deputerad — i sin tidning
Le peuple: "Louis Napoleon är genom
den allmänna rösträtten dömd att full-
ända 1848 års revolution — han måste
bli socialist eller revolutionens förri-
dare, något mellanting finns inte." I
december samma år förklarade han i
samma itidning Napoleon vara "demo-
kratins och socialismens värsta fiende".
I januari 1849 grundade han sin "Folk-
ets Bank" och betecknade i en skarp
artikel Napoleon såsom "reaktionens
kandidat, reaktionens instrument och
reaktionens förkroppsligande". Hans
kampanj mot presidenten inbringade
honom ett åtal, han dömdes till tre års
fängelse, flydde till Belgien, återkom
i hemlighet, anhölls och fick som politisk
fånge tjåna av straffet under de för
den tiden vanliga, otroligt humana for-
merna.

Folkets Bank fick likvidera, men
Proudhon fortsatte från fångelset
med tidningsarbetet och skrev böcker.
1852, efter frigivandet, framlade han
en skrift under titeln "Den sociala re-
volutionen demonstrerad genom stats-
kuppen" där han inbjöd Louis Napo-
léon att ställa sig i spetsen för den re-
volution som han ansåg vara århundra-
dets uppgift att genomföra.

Proudhons tankar gällde friheten och
rättvisan, och dessa riktlinjer är det
lätt att följa genom alla hans verk,
hans journalistiska produktion, hans
brev och hans dagböcker. Men han var
inte blind för de varandra motsatta i
historien verkande krafter, vill utnyttja
dem alla och försökte vara realist. Red-
an i hans yttranden om presidenten
Napoleon skönjes också tanken om ett
utnyttjande av revolutionens usurpator
för revolutionens sanna mål. I sin
skrift smickrade han därför Napoleon,
gav sig sken av att besjunga diktatur-
en och ställde revolutionära krav på
den. Hela Proudhons teori gick ut på
att genom vissa ekonomiska reformer
(inom kreditssystemet och varuirkula-
tionen) avskaffa utslagningen och där-
med så småningom även alla på för-
tryck byggda politiska livsformer. För
sådana åtgärder sökte han vinna Napo-
léon — de skulle senare automatiskt
föra till det auktoritäta systemets upp-
lösande, och "diktaturen skulle sluta
med att bli republik", för att citera
honom. I dagbäckerna motiverar han
sitt tankeexperiment med konstateran-
det: "Mitt motstånd (mot Napoleon)
har besegrats..." Nu tjänar det ingen-
ting till att resonera för eller emot,
utan det enda möjliga är att anknyta
till den nya situationen. Alexander Her-
zen uppfattade Proudhons ingivelse
rätt när han skrev: "Hans Leve kejsar-
ens! var en ironins dityramb..."
Men Proudhon ville därutöver något
praktiskt: formulera hela problemet så
att "revolutionen blev Napoleons enda
möjliga program."

Proudhons biograf Dolléans kräver i
dessa sammanhang: "Det är förvä-
nansvärt att Proudhon ett enda ögon-
blick kunnat tro på sin egen "demon-
stration"..." Men han tillägger också
att Proudhon var mycket medveten om
de faror som han utsatte sig för, och
även att han mycket snart övergav hela
denna tillfälliga propagandaparoll —
ty tyg hade det hela aldrig varit för
honom.

T. o. m. medan Proudhon skrev på
sin "demonstration" tvivlade han på
meningen i det hela. Efter att ha skr-
vit fyrti sidor av manusgott antecknade
han således i dagboken: "Jag tror att
jag gör mig illusioner om nytan med
denna broshyr. Ju mer jag reflekterar
tycker jag att det endast finns en för-

nuttig sak att göra mot den bestående
ordningen: att föra krig på liv och död,
och att ropa till kamp mot Napoleon
som mot ett rövarband..." Ur alla
Proudhons anteckningar från den tiden
framgår klart att han aldrig uppbört
att förakta Napoleon — men inte bara
det: även att förakta diktaturen och att
eftersträva dess tillintetgörande, som
han under någon tid trodde sig kunna
gynna genom att påtvinga kejsaren ett
revolutionärt program. Än en gång före
broshyrens avslutande antecknade han
dock i dagboken: "Jag förstår att detta
arbete endast kan kompromettera mig
utan att vara till någon nytta. Till en
 viss punkt skulle jag delta i ett brott
genom att tillerkänna det en smula
liv..." Men han avbröt inte arbetet
och broshyren kom ut. Ironiskt skrev
han till en vän: "Jag vacklade och änd-
rade mig tjugo gånger... Jag har skrivit
en tillfällighetsbroshyr... jag gör
politik... Bed för mig! Må demokrati-
sens intelligens hjälpa mig! Amen!"
Dessa privata yttranden utesluter varje
feltolkning av Proudhons "demonstra-
tions" broshyr och ger inte någon rätt
till påståendet att Proudhon, om än
bgra under några korta ögonblick av
sin långa frihetliga verksamhet, varit
en anhängare av diktaturen.

Något som en avslutning på alla hit-
nårande illusioner ger ett brev
Proudhon riktat till Charles Edmond
den 5 april 1855, där det heter: "Den
militaristiska despotismen represente-
ras i dag inte längre av tsaren, utan av
fransmännen kejsars. Om det är nöd-
väändigt att Frankrike besegras för att
rädda friheten, skulle ni tecka? Jag har
rädda skrukler..." Nu bröt hans
gränslösa hat mot Louis Napoleon åter
öppet fram. Ett helt annat, verkligen
vänskapligt förhållande förband Proudhon
däremot med prinsen Jérôme Napo-
léon, som han kommit i förbindelse
med genom en aktion till förmån för
en deputerad republikan. När Jérôme
en gång frågade Proudhon vad det
egentligen var för en samhällsordning
han eftersträfvade, svarade han: "Jag
drömmer om ett samhälle där jag själv
skulle bli halsuggen som reaktionär..."
När prinsen år 1855 utnämns till or-
dförande för världsutställningskommittén,
återupptog Proudhon sin gamla idé
om Bytesbanken och publicerade ett
projekt enligt vilket världsutställning-
en skulle kunna förvandlas till en sådan
institution. Därmed hade han helt åter-
vänt till de idéer han år 1848 under
fullständigt motsatta förhållanden sökt
gå in för: den ekonomiska orittvisans
avskaffande och det politiska för-
tryckets överflödiggörande genom in-
förandet av en del förändringar i

Brusewitz missförstådd Gratisaktier på 10 miljoner i Turitz
Herr Redaktör!
I Eder ärade tidning den 3 och 4
mars har — efter ett oriktigt referat